

„Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“
(porov. Jn 21, 17)

Drahý priateľ, drahá priateľka,
dostávame sa k poslednému písmenu nášho drahého slova MILOSRDNE. „E“ ako „Evanjelium“. Slovo *Evanjelium* pochádza z gréčtiny a znamená *radostnú zvesť*. Radostnú, lebo je to posolstvo o skutočnej tvári a konaní Boha, ako nám to zjavil sám Pán Ježiš, Boží Syn. V celom evanjeliu vidíme, že Boh zjavený v Ježišovi Kristovi je Boh, ktorý sa skláňa k človeku, učí ho žiť a milovať a ukazuje mu cieľ života a cestu k nemu. Keď padá, zlyháva, dopúšťa sa chýb a omylov, tiež sa k nemu skláňa, aby mu odpustil a očistil ho od jeho vín. Celé evanjelium nám ukazuje, že v Ježišovi Kristovi sa nám dáva poznávať Boh na prvom mieste milosrdný, pričom zostáva stále spravodlivým: keď človek odmieta jeho pomoc, jeho sklonenie sa k nemu, spravodlivý Boh, pretože rešpektuje slobodu človeka, ponecháva ho sebe samému i dôsledkom jeho hriešneho jednania. **Kľúčovým slovom evanjelia je však od začiatku do konca Božie milosrdenstvo.**

Názorne to môžeme vidieť napríklad na živote svätého Petra, kľúčovej postavy medzi apoštolmi a učeníkmi v evanjeliu. Tu hneď pripomeniem, že keď čítame evanjelium, tak Pánove slová a skutky nepatria len osobám spomínaným v evanjeliu, v tomto prípade Petrovi, ale často i nám, mne osobne. Poďme sa teda spolu pozrieť do evanjelia a do života Petra, ale zároveň i do vlastného života, ako sa na ňom a i na nás prejavuje Božie milosrdenstvo.

Prvé, čo vidíme je, že Pán Ježiš volá ku sebe obyčajných ľudí ako bol Peter - rybár. Nehľadá na ich vzdelanie, tituly, schopnosti, výkony. **Byť s Ježišom, byť jeho učeníkom, to je dar milosrdného Boha, nie naša zásluha, či nejaká schopnosť.** Zadarmo teda Pán volá k sebe každého z nás – tam kde sme, tak, ako Petra. Volá nás, aby sme sa s ním učili pozeráť na život, na seba, na druhých a, samozrejme, na Boha samotného. A je isté, že takto sa stretneme s milosrdným pohľadom nášho Boha, hoci možno zo začiatku sa bude i naša cesta učeníctva podobať tej Petrovej.

Vidíme Petra, že na začiatku svojej cesty nasledovania Ježiša chce byť učeníkom akosi z vlastných síl, ešte veľmi nerozumie Božiemu milosrdenstvu, ešte si neuvedomuje, že učeníkom sa stal z čistého milosrdenstva Pána Ježiša. Už nejaký čas nasleduje svojho Majstra, možno má i dojem, že už všetkému rozumie a všetko pozná.

Pripomeňme si udalosť, v ktorej je Peter vyznamenaný. Pán si ho volí za hlavu budúcej cirkvi. Jeho meno Šimon sa mení na meno Kéfas, čo znamená skala. Na nej bude stáť budúca cirkev. Peter sa cíti skutočne poctený, ale úprimne, do tejto úlohy ešte nedorástol. Pán Ježiš to však vie, a i tak mu zveruje tento úrad. **Keby bol Boh len spravodlivý, čo by nám mohol zveriť? Nikto z nás nie je bez chýb a stopercentne pripravený. A ak si to aj myslíme, život nás preoseje ako pšenicu, a to sa stalo i Petrovi. S týmto Pán počíta, a predsa nám dôveruje.**

A tak máme pred očami Petra a možno i svoje skúsenosti, keď sme hrdí na to, čoho sa nám od Pána dostalo, možno sme animátormi skupín mladých, sme zapojení do rôznych cirkevných hnutí a aktivít, skrátka sme uvedomelými a aktívnymi kresťanmi. Vráťme sa však späť k udalosti Petrovho vyznamenanania.

Pán Ježiš akoby rýchlo obráti list a začne hovoriť o tom, že bude trpieť a bude ukrižovaný. A Peter, vedomý si svojej dôležitosti, ide poučovať svojho Učiteľa! „To sa Ti nesmie stať, kto to videl, aby si ty, všemohúci, takto skončil!“

Pre Petra je neprijateľné, aby Boh dopustil nejaké utrpenie, aby mu nezabránil! Peter sa bojí utrpenia, kríža, ale kto by sa nebál? Pre neho žiť s Bohom, s Ježišom, znamená netrpieť v nijakej podobe. **Koľko kresťanov, mladých i starých, má v sebe tento postoj Petra?**

Iste, utrpenie nesmieme vyhľadávať, fyzické utrpenie musíme liečiť, mierniť a morálnemu utrpeniu zabráňovať a odstraňovať ho.

Svätý pápež Ján Pavol II. – sám ťažko trpiaci – nám pripomína, že Kristov kríž je najhlbším prejavom Božieho milosrdenstva. Prečo? Lebo skrze utrpenie kríža, Pán Ježiš zjavuje celé milosrdenstvo Boha k človeku. Človek je totiž hriechom oddelený od Boha, od plnosti života, pre ktorú bol stvorený. A Ježiš, Boží Syn, berie na seba celé toto oddelenie sa, ale i každé utrpenie človeka, aby človek, ktorý uverí v Ježiša a s ním skrze túto vieru spojí svoj život, mal istotu, že v Ježišovi má život, má cieľ života, má istotu nádeje, že svoj život neprehrá. Utrpenie v nejakej podobe v živote človeka vždy bude a Pán Ježiš skrze svoje vlastné utrpenie a následné vzkriesenie nám chce povedať a ukázať, že v spojení s Ním, trpiacim, cesta z utrpenia vždy existuje, že je s nami, že s Ním prejdeme aj cez utrpenie, dokonca aj cez smrť! **Pán Ježiš tento kríž našej spásy vzal na seba dobrovoľne, lebo jeho láska k nám je milosrdenstvo, ktorého hĺbku nemožno zmerať!**

Lenže toto Peter ešte nie je schopný pochopiť ani teraz ani neskôr, a preto, keď skutočne príde chvíľa Pánovho utrpenia, Peter utečie, hoci krátko predtým hlasne tvrdil, že pôjde za Ježišom, kamkoľvek pôjde! Pána zaprie, pod krížom ho nenájdeme. Toto sa môže stať aj Tebe aj mne.

Spomeň si, že v momente, keď Peter zapiera Pána Ježiša v Kajfášovej záhrade, Pán sa na neho zahľadel. Čo myslíš, čo bolo v Jeho pohľade? Odsúdenie, hnev? Pán vedel, aký je ešte teraz Peter: slabý, bojazlivý, nechápajúci... ako často Ty a ja. Myslím si, že sa na Petra pozrel síce s bolesťou, ale predovšetkým s milosrdenstvom, touto nezmernou Božou láskou k biednemu človeku!

Že je tomu tak, vidíme vo finále Jánovho evanjelia, keď sa vzkriesený Pán Ježiš stretáva s Petrom. Ten medzitým už vie, že Pán vstal z mŕtvych a musel sa cítiť hrozne! Vie, že svojho Majstra zaprel, on, vyznamenaný učeník, ktorý svojho Majstra tak miloval! Ako sa mu ukáže na oči? Radšej loví ryby, chce sa akoby utopiť v práci, aby ho výčitky celkom nezničili, aby ich v sebe potlačil. Stalo sa ti niekedy niečo podobné? Len sa po nejakom páde, hriechu, Ježišovi neukázať na oči?

MILOSRDNE

A teraz bud'me statoční, lebo to, čo sa následne stalo Petrovi, má sa stať i nám. Pán stojí náhle pred Petrom a – nemoralizuje, nemá zdvihnutý prst, nevyčíta, nečistí Petrovi žalúdok... Pýta sa ho len na to, či ho Peter miluje! Teba, mňa, keď zlyhám, padnem..., Ježiš sa ma pýta, či ho milujem! Nie prečo som to urobil, ako som mohol, ako to odčiniť..., ale či ho milujem! Čo odpovieš?

Verím, že to bude ono plaché, pokorné Petrovo vyznanie: „Pane, ty vieš všetko, všetko o mne, o mojej biede, o mojej smiešnej pýche, ... Ale vieš i to, že napriek všetkému neobrátenej a hriešnej vo mne, ťa milujem!“

Asi až tu Peter pochopí milosrdnú lásku Ježiša voči nemu, asi až tu ho skrz naskrz prenikne táto milosrdná láska Boha. Zakúsi, že by ho nezmenil nejaký Ježišov trest, ale práve táto Jeho láska, ktorá ho stavia do pravdy, ale zároveň mu dá silu vstať a vrhnúť sa Ježišovi do náručia. Peter, ktorý takto zakúsil Pánovo milosrdenstvo nemôže zostať ten istý: stále viac bude pokornejší a milosrdnejší voči tým, ku ktorým ho Pán bude posilať. Svojím životom bude potvrdzovať, že **milosrdenstvo je, ako hovorí jeden veľký teológ, nielen kľúčové slovo evanjelia, ale i celého kresťanského života.**

Drahý môj priateľ, priateľka. Sme na konci Petrovho príbehu v evanjeliu. Možno sme sa v mnohom našli. Aj Teba si Pán vyvolil, aby si bol s Ním ako učeník, teda učil sa s Ním žiť, a aby Ťa posielal k druhým, na prvom mieste k tým najbližším okolo Teba.

Aj Ty si Pánovým apoštolom, teda vyslancom, poslom. Poslom jeho milosrdnej lásky, ktorú sám na svojom živote môžeš zakúšať – ako ten Peter.

**sestra Veronika Barátová
Komunita Blahoslavenstiev**

Z Písma **Citáty zo Svätého písma.**

(Jn 1, 36 – 42)

V nasledujúci deň Ján zasa stál s dvoma zo svojich učeníkov. Keď videl Ježiša ísť okolo, povedal: „Hľa, Boží Baránok.“ Tí dvaja učenici počuli, čo hovorí, a išli za Ježišom. Ježiš sa obrátil a keď videl, že idú za ním, opýtal sa ich: „Čo hľadáte?“ Oni mu povedali: „Rabbi - čo v preklade znamená: Učiteľ -, kde bývaš?“ Odpovedal im: „Podťe a uvidíte!“ Šli teda, videli, kde býva, a zostali v ten deň u neho. Boli asi štyri hodiny popoludní. Jeden z tých dvoch, čo to počuli od Jána a nasledovali Ježiša, bol Ondrej, brat Šimona Petra. On hneď vyhľadal svojho brata Šimona a povedal mu: „Našli sme Mesiáša,“ čo v preklade znamená Kristus. A priviedol ho k Ježišovi. Ježiš sa naňho zahľadel a povedal: „Ty si Šimon, syn Jánov, ale budeš sa volať Kéfas,“ čo v preklade znamená Peter.

(Mt 16, 18.21 – 25)

„A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“ Od tej chvíle začal Ježiš svojim učeníkom vyjavovať, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, že ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych. Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať: „Nech ti je milostivý Boh, Pane! To sa ti nesmie stať!“ On sa obrátil a povedal Petrovi: „Choď mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“ Potom Ježiš povedal svojim učeníkom: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.“

(Lk 22, 54 – 61)

Potom Ježiša zajali, odviekli a zaviedli do veľkňazovho domu. Peter šiel zďaleka za nimi. Keď uprostred nádvorja rozložili oheň a posadali si okolo neho, Peter si sadol medzi nich. Ako tak sedel pri svetle, všimla si ho ktoráśi slúžka, zahľadela sa naňho a povedala: „Aj tento bol s ním.“ Ale on ho zaprel: „Žena, nepoznám ho.“ O chvíľu si ho všimol iný a povedal: „Aj ty si z nich.“ Peter odpovedal: „Človeče, nie som.“ A keď prešla asi hodina, ktosi iný tvrdil: „Veru, aj tento bol s ním, veď je aj Galilejčan.“ Peter povedal: „Človeče, neviem, čo hovoríš.“ A vtom, kým ešte hovoril, zaspieval kohút. Vtedy sa Pán obrátil a pozrel sa na Petra...

(Jn 21, 1 – 4.7.9.15 – 17a)

Potom sa Ježiš znova zjavil učeníkom pri Tiberiadskom mori. Boli spolu Šimon Peter, Tomáš, nazývaný Didymus, Zebedejovi synovia a iní dvaja z jeho učeníkov. Šimon Peter im povedal: „Idem loviť ryby.“ Povedali mu: „Pôjdeme aj my s tebou.“ (...) Keď sa už rozodnilo, stál Ježiš na brehu; ale učenici nevedeli, že je to Ježiš.

Učeník, ktorého Ježiš miloval, povedal Petrovi: „To je Pán.“ Len čo Šimon Peter počul, že je to Pán, pripásal si šaty - bol totiž nahý - a skočil do mora.

Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb. Keď sa najedli, Ježiš sa opýtal Šimona Petra: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje baránky.“ Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“ Pýtal sa ho tretí raz: „Šimon, syn Jánov, máš ma rád?“ Petra zarmútilo, že sa ho tretí raz spýtal: „Máš ma rád?“, a povedal mu: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“

Z Písma *Citáty zo Svätého písma.*

(Lk 5, 1 – 11)

Povolanie rybárov. – Keď raz stál pri Genezaretskom jazere, tlačil sa naň zástup, lebo chcel počuť Božie slovo. Tu zbadal pri brehu dve lode. Rybári z nich vystúpili a prali si siete. Nastúpil na jednu z lodí, ktorá patrila Šimonovi, a poprosil ho, aby trochu odrazil od brehu. Potom si sadol a z loďky učil zástupy.

Keď prestal hovoriť, povedal Šimonovi: „Zatiahni na hlbinu a spustite siete na lov!“ Šimon mu odpovedal: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali, a nič sme nechytli. Ale na tvoje slovo spustím siete.“ Len čo to urobili, chytili také množstvo rýb, až sa im siete trhali. Preto dali znamenie spoločníkom, čo boli na druhej lodi, aby im prišli pomôcť. Oni prišli a obidve loďky naplnili tak, že sa potápali. Keď to videl Šimon Peter, padol Ježišovi k nohám a povedal: „Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny.“ Hrôza sa totiž zmocnila jeho i všetkých, čo boli s ním, nad úlovkom rýb, ktoré chytili. Takisto aj Zebedejových synov Jakuba a Jána, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Tu Ježiš povedal Šimonovi: „Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí.“ A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním.

(1 Kr 17, 7 – 24)

Eliáš v Sarepte. – Po istom čase potok vyschol, lebo v krajine nebolo dažďa. Vtedy ho Pán oslovil: „Vstaň a choď do Sarepty, ktorá je pri Sidone, a osad' sa tam, lebo som tam prikázal istej vdove, aby ťa živila!“ Vstal teda a odišiel do Sarepty. Keď prichádzal k mestskej bráne, bola tam práve akási vdova, ktorá zbierala drevo. I zavolať na ňu: „Prines mi v nádobe trochu vody, aby som sa napil.“ Keď mu ona išla načrieť, zavolať za ňou: „Dones mi, prosím, so sebou aj smidku chleba!“ Ona na to odpovedala: „Ako žije Pán, tvoj Boh, nemám nič upečené; mám iba za priehrstie múky v hrnci a trochu oleja v krčahu. Práve zbieram zo dve triesky dreva, potom pôjdem a pripravím to sebe a svojmu synovi. Keď to zjeme, môžeme zomrieť.“ Eliáš jej povedal: „Neboj sa! Choď a urob, ako hovoríš, lenže najprv z toho priprav malý pecník pre mňa a dones mi ho! Sebe a svojmu synovi pripravíš potom. Lebo toto hovorí Pán, Boh Izraela: »Múky z hrnca neubudne a z krčaha nebude chýbať olej až do dňa, keď Pán dá na zem dažď.«“ Išla a urobila podľa Eliášovho slova. A jedla ona, on i jej dom a od toho dňa múky z hrnca neubudlo a z krčaha nechýbal olej podľa Pánovho slova, ktoré povedal prostredníctvom Eliáša.

Po týchto udalostiach ochorel syn tej ženy, majiteľky domu, a choroba sa mu tak veľmi zhoršila, že už prestal dýchať. Vtedy povedala Eliášovi: „Čo ja mám s tebou, muž Boží? Prišiel si mi pripomenúť môj hriech a usmrtiť môjho syna?!“ Eliáš jej povedal: „Daj mi svojho syna!“ Potom jej ho vzal z lona a vyniesol ho do hornej izby, v ktorej býval, uložil ho na svoje lôžko a takto volal k Pánovi: „Pane, môj Bože, chceš aj ženu, u ktorej som hosťom, urobiť nešťastnou, že usmrcuješ jej syna?“ Potom sa tri razy vystrel nad chlapca, volal k Pánovi a hovoril: „Pane, môj Bože, nech sa, prosím, vráti duša tohto chlapca do jeho tela!“ Pán vyslyšal Eliášov hlas, chlapcova duša sa vrátila do jeho tela a ožil. Potom Eliášchlapca vzal, zniesol ho z hornej izby do domu, odovzdal ho jeho matke a povedal jej: „Pozri, tvoj syn žije!“ Žena vravela Eliášovi: „Teraz už viem, že si Boží muž a že Pánovo slovo, ktoré máš v ústach, je pravdivé.“

Aktivita 1: MILOSRDNÉ ACTIVITY

Ciel': Zažiť radosť a spoločenstvo pri hre. Je to obmena hry **Activity**, upravená na témy z katechéz Milosrdného roka. Je ideálna na voľnejšie stretká, posledné hodiny náboženstva, alebo letné tábory.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 75 min.

Pomôcky:

- Sväté písmo + papiere + písacie potreby;
- plán hry (na stránke v sekcii „Na stiahnutie“);
- hracie figúrky + hracia kocka + stopky + plastelína;
- 9 vrecúšok/misiek + nastrihané zadania úloh (na stránke v sekcii „Na stiahnutie“).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

Mladých rozdeľ do štyroch tímov. Predstav im plán hry a pravidlá:

- Úlohou tímov je dostať sa do CIELA, ktorý predstavuje žltý kruh z loga SDM.
- Figúrky sú na začiatku na políčku ŠTART. Po hode kockou sa posúvajú o príslušný počet políčok, pričom **smer si môžu pri každom ťahu sami zvoliť**.
- Tímy musia cestou do CIELA „pozbiarať“ všetky písmená slova MILOSRDNE. Tie získajú plnením úloh pri prechádzaní hracím poľom v tvare obvodu loga SDM, zloženého z políčok s písmenami M, I, L, O, S, R, D, N, E.
- Úlohu určuje písmeno políčka – ak sa napr. figúrka po hode kockou presunie na políčko s písmenom „L“ – tím si vyťahne jednu úlohu z vrecúška/misky s úlohami označenými „L“. Zadanie obsahuje časový údaj, za ktorý treba úlohu splniť. Ak má úlohu splniť iba jeden člen tímu, prečíta si zadanie sám pre seba. Hráči sa pri plnení individuálnych úloh striedajú. Medzi typy úloh patria:
 - **Pantomíma** – hráč, ktorý ukazuje slovo, nesmie rozprávať, či použiť žiadne zvuky.
 - **Opis slovami** – pri popise sa nesmie použiť slovný základ hádaného slova.
 - **Kreslenie a modelovanie** – hráč, ktorý kreslí, alebo z plastelíny modeluje slovo, nesmie rozprávať, či použiť žiadne zvuky.
- Zadania splnených úloh sa odkladajú nabok, nesplnené úlohy sa vracajú do vrecúška/misky pod ostatné zadania, aby sa znovu hneď nevyťahli.
- Po splnení úlohy si tím na papier zapíše písmenko, ktoré práve získal. Ak úlohu splní, ale dané písmenko už má, môže pokračovať v hre a ešte raz hodiť kockou. Ak by sa opäť dostal na políčko s písmenom, ktoré už má, v hre pokračuje ďalší tím.
- Po splnení/nesplnení úlohy, pokračuje v hre ďalší tím.
- V prípade, že sa na jednom políčku stretnú dve figúrky, tím, ktorý sa na políčko dostal neskôr, má právo vyhodiť figúrku súperiaceho tímu na ŠTART, čím sa súperiacemu tímu zmažú všetky ich dovtedy získané písmená. Druhou možnosťou je ponechať figúrku súperiaceho tímu na políčku výmenou za niektoré ich získané písmenko. V tom prípade si musí súperiaci tím dané písmenko na svojom papieri prečiarknuť. Treťou možnosťou je preukázať súperom milosrdenstvo bez vyhodenia ich figúrky aj bez získania ich písmenka. V tom prípade získava tím, ktorý sa na políčko dostal neskôr, jeden hod navyše.
- Po získaní všetkých písmen sa tím automaticky presunie na žlté podlhovasté políčko symbolizujúce priečne rameno kríža z loga SDM.
- Od tohto okamihu už tím neplní žiadne úlohy, len sa hádzaním kocky snaží dostať do CIELA. Musí pri tom hodiť presný počet bodov na kocke. Pri prvom hode kockou si tím vyberie, či pôjde ku CIELU „modrou“ alebo „červenou“ cestou.

ako „Matka“

- Povedzte slovo *MAMA* aspoň v 7 jazykoch. (celý tím, 1 min.)
- Vymenujte aspoň 5 matiek, ktoré sa spomínajú vo Svätom písme. (celý tím, 1 min.)
- Pantomímou zahraj *nevyspatú matku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *uspávanku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *statočnosť*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *priazeň*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *nežnosť*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Vymyslite 4 – veršovú báseň, v ktorej použijete slová: *srdce, trpezlivosť, dar, vďaka*. (celý tím, 2 min.)
- Nakresli *materinu dúšku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *večeru*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *zásteru*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *ruženec*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *dvojplatničku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- *Mama má vždy pripravený darček*. Môžete si doplniť jedno ľubovoľné písmeno.
- Z A4 vytvorte (bez akýchkoľvek pomôcok, len s rukami) aspoň 13 *srdiečok*. (celý tím, 1 min.)

ako „Ilúzia“

- Opíš slovami *fatamorgánu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *kartový trik*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *falošnú predstavu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *králika z klobúka*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *zázrak*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *klamstvo*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *bezdomovca*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *kúzelnícku paličku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *labyrint*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *fotoaparát*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *okuliare*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymyslite 4 – veršovú báseň, v ktorej použijete slová: *trik, iluzionista, predstava, klamstvo*. (celý tím, 2 min.)
- To, že stojíte tam, kde stojíte, je len *ilúzia*. Vráťte sa na ŠTART a škrtnite si dve písmená z tých, ktoré ste už získali.
- To, že máte toľko písmen, koľko doteraz máte, je len *ilúzia*. Doplňte si dve ľubovoľné písmená.
- Povedzte 15 *podstatných mien*, ktoré začínajú na písmeno I. (všetci členovia tímu, 1 min.)

ako „Liek“

- Nakresli *ranu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *baktériu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *lekára*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *krv*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *fľaštičku na lieky*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *pinzetu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymyslite 4 – veršovú báseň Lekárovi lekárov, v ktorej je 7 slov začínajúcich na L. (celý tím, 2 min.)
- Opíš slovami *bolesť*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *darovanie krvi*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *autolekárníčku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *náplast*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *zdravotnú sestru*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *prvú pomoc*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- *Prvá pomoc* – darujte jednému tímu jedno zo svojich písmen, ktoré ešte nemá.
- Povedzte 10 *zvierat*, ktoré začínajú písmenom L. (všetci členovia tímu, 1 min.)

ako „Odpustenie“

- Pantomímou zahraj *hanbu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *rozhréšenie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *samotu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *poníženie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *túžbu po pomste*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *krivdu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *milosrdenstvo*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Nakresli *jed*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *nočnú moru*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *hádku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *draka*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *spovednicu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *ľad*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymyslite 4 – veršovú *Ódu na odpustenie*, v ktorej je 5 slov začínajúcich na O. (celý tím, 2 min.)
- Odpusťte súperom, posuňte sa na ŠTART a škrtnite si dve písmená.

ako „Stôl“

- Vymenujte 10 rôznych typov stola. (celý tím, 1 min.)
- Opíš slovami *mýtnika*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *planý figovník*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *stolovanie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Nakresli *tmavú dolinu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *pastiera*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *vinicu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *pôst*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *hostinu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *obrus*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *vidličku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *špagety*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Prečítajte Ž 23 odzadu. (celý tím, 1 min.)
- Výmena pri stole – vymeňte si papier s písmenami s ľubovoľným tímom.
- Zaspievajte kúsok piesne, v ktorej sa spomína stôl. (celý tím, 1 min.)

ako „Radost“

- Vyber si jedného člena z iného tímu a snaž sa ho bez dotyku *rozosmiať*. (1 člen tímu, 30 s., súper zadanie počul nahlas)
- *Spravte radost súperovi* a darujte mu jedno svoje písmenko.
- *Spravte radost súperovi*, ktorý má najmenej písmen a vymeňte si s ním svoj papier s písmenami.
- Pantomímou zahraj *smiech cez slzy*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *narodeniny*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *výhru v lotérii*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *drachmu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *svedectvo*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *rozhodnutie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Nakresli *objatie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *poklad*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *slobodu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *ovečku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *zápalky*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *vodu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)

ako „Domov“

- Pantomímou zahraj *nevestu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *otca*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *súdny proces*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *mapu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *kľučku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *štvorčlennú rodinu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *súrodeneckú hádku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *rodokmeň*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *márnotratného syna*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Vymodeluj *struk*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *kolísku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *dvere*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *zvonček*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymyslite 4 – veršovú báseň, v ktorej použijete slová: *gauč, záhrada, balkón, pivnica*. (celý tím, 2 min.)
- *Si doma* – a doma ňa čaká prekvapenie. Pripíš si na svoj papier jedno písmeno, ktoré ti určí tím po tvojej pravej strane.

ako „Náklonnosť“

- Pantomímou zahraj *amnestiu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *lásku na prvý pohľad*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *milosrdného Samaritána*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *snubný prsteň*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *väzenie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *synagógu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vyznažte lásku pomocou slov: *slnko, radiátor, muškát, balkón, oči*. (celý tím, 1 min.)
- Prejavte *náklonnosť* ľubovoľnému tímu a darujte mu jedno písmeno.
- Nakresli *hriech*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *prach*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *transplantáciu srdca*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *cudzoložnicu*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *farizeja*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *žiarlivosť*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Vymyslite 4 – veršovú báseň, v ktorej použijete slová: *kameň, prach, nebo, povesť*. (celý tím, 2 min.)

ako „Evanjelium“

- Zarapujte *magnifikat*. (celý tím, 3 min.)
- Pantomímou zahraj *rozsievača*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *Kánu Galilejskú*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Pantomímou zahraj *Poslednú večeru*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Opíš slovami *podobnosť*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *Jána Krstiteľa*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Opíš slovami *apoštola Petra*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 20 s.)
- Nakresli *Petrovo zapretie Ježiša*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Nakresli *zmŕtvychvstanie*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Naučte sa naspamäť a nahlas povedzte verš (*Jn 3, 16*). (celý tím, 2 min.)
- Naučte sa naspamäť a nahlas povedzte verše (*Jn 21, 1 – 2*). (celý tím, 2 min.)
- Naučte sa naspamäť *blahoslavenstvá* v správnom poradí. Pri hovorení nahlas sa striedajte. (celý tím, 2 min.)
- Vymodeluj *kalich*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *loďku*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)
- Vymodeluj *kľúč*. (1 člen tímu hrá, zvyšní hádajú, 30 s.)

Aktivita 2: BUĎ SKALOU

Cieľ: Vybudovať si intenzívnejší vzťah k čítaniu Svätého písma a jeho hlbšiemu spoznávaniu.

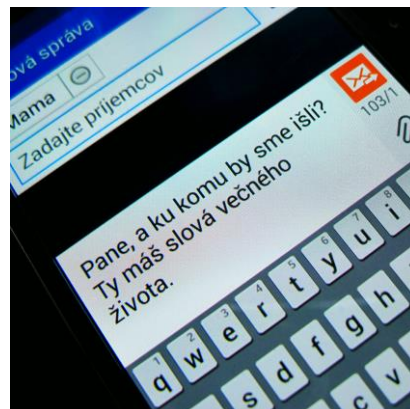
Predpokladaná dĺžka trvania: cca 50 min.

Pomôcky:

- Sväté písmo pre každého účastníka;
- vytlačené zadania biblických kvízov (na stránke v sekcii „Na stiahnutie“);
- písacie potreby.

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) **Biblické scénky** – rozdeľ účastníkov do menších skupiniek. Úlohou každej skupinky bude nacvičiť scénu niektorej pasáže z evanjelia, ktorá súvisí s apoštolom Petrom. Nechaj im chvíľku na vybratie úryvku a na nacvičenie scény (10-15 min). Môžeš ich výber nenápadne ovplyvniť tak, aby každá skupinka nacvičila inú pasáž. Potom všetky skupinky predvedú svoju scénu a úlohou ostatných bude hádať, o ktorú časť z evanjelia ide.
- 2) **Biblický kvíz** – účastníkov ponechaj v tých istých skupinkách a rozdaj im vytlačené zadanie kvízu. Vysvetli im, že na riešenie budú mať 10 minút a počas poslednej minúty môžu použiť ako pomôcku Sväté písmo. Môžu do neho nahliadnuť, ale len na jednu minútu na konci kvízu. Musia si teda dobre pripraviť a rozdeliť medzi sebou to, čo chcú v Písme hľadať... Za každou otázkou je uvedený počet bodov za správnu odpoveď. Najlepšiu skupinku odmeň.
Správne odpovede: 1) 42; 2) „Nemajú vína“; 3) Jonáš resp. Ján; 4) c; 5) 2; 6) mesiac/rok; 7) Lukáš; 8) b; 9) Ján; 10) Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum/ Ježiš Nazaretský kráľ židovský
- 3) **Biblické eSeMeSky** – rozdaj účastníkom Sväté písmo. Ich úlohou bude napísať svoj najobľúbenejší biblický citát do mobilu vo forme správy SMS. (Ak žiadny taký citát nemajú, nechaj im čas na to, aby si nejaký vybrali.) Potom si svoje citáty vzájomne prečítajte a pozdieľajte sa s tým, prečo je vám blízky práve tento citát. Potom bude vašou úlohou vybrať si jedného blízkeho človeka (priateľa, niekoho z rodiny, alebo kohokoľvek iného) a odoslať mu SMS-kou tento citát. **Evanjelium je radostná zvesť, ktorú si nesmieme nechať pre seba. V závere Markovho evanjelia je jasná výzva: „Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu!“ (Mk 16, 15)**

Pre MILOSRDNÝ ROK pripravili: Martin Ondruš, Adrián Guba, Roman Jakubec, Juraj Kotula, Peter Poláček, Petra Alaxinová.

BIBLICKÝ kvíz

- 1) Koľko generácií prešlo od Abraháma po narodenie Ježiša? [2 body]
- 2) **Doplň chýbajúce slová v tomto úryvku z evanjelia:** [2 body]
Na tretí deň bola v Káne Galilejskej svadba. Bola tam aj Ježišova matka. Na svadbu pozvali aj Ježiša a jeho učeníkov. Keď sa minulo víno, povedala Ježišovi jeho matka: „“ Ježiš jej odpovedal: „Čo mňa a teba do toho, žena? Ešte neprišla moja hodina.“
- 3) **Ako sa volal Petrov otec?** [4 body]
- 4) **Mal Peter ženu?** [3 body]
 - a) Nie, Peter nemal ženu.
 - b) Áno, Peter mal ženu a volala sa Hadasa.
 - c) Áno, Peter mal ženu, ale jej meno nepoznáme.
- 5) **Koľko ľudí sa nezastavilo pri ozbýjanom človekovi pred tým, než sa pri ňom zastavil Samaritán?** [2 body]
- 6) **Nájdí jednu chybu v tomto úryvku z evanjelia:** [2 body]
A povedal toto podobenstvo: „Ktosi mal vo vinici zasadený figovník a prišiel hľadať na ňom ovocie, ale nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi: „Pozri, už tri roky chodím hľadať ovocie na tomto figovníku, a nič nenachádzam. Vytni ho! Načo ešte aj zem vyčerpáva?“ On mu odvetil: „Pane, nechaj ho ešte tento mesiac. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytneš.“
- 7) **V ktorom evanjeliu sa nachádza Máriina návšteva Alžbety?** [2 body]
- 8) **Kde uzdravil Ježiš ochrnutého, ktorého k nemu spustili cez strechu?** [3 body]
 - a) Betsaida;
 - b) Kafarnaum;
 - c) Naim;
 - d) Tiberias.
- 9) **Kto sa nazýva „milovaný učeník“ v Jánovom evanjeliu?** [3 body]
- 10) **Čo znamená skratka INRI?** [2 body]
BONUS: ako znie toto označenie v latinčine? [2 body]

Aktivita 3: ZA KAŽDÝCH OKOLNOSTÍ

Ciel: Na príkladoch biblických postáv ukázať, že ani zlyhanie v našom živote nie je prekážkou pre to, aby nás Ježiš mohol povolať za svojich učeníkov a konať v našich životoch obdivuhodným spôsobom.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 45 min.

Pomôcky:

- Sväté písmo pre každého účastníka;
- pripravené obálky s úlohami podľa počtu účastníkov (na stránke v sekcii „Na stiahnutie“);
- papiere + písacie potreby;
- vytlačená modlitba poskladaná do „harmoniky“ pre každého účastníka (na stránke v sekcii „Na stiahnutie“).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) **Čo rozhoduje o tom, kto si?** Rozdaj účastníkom vopred pripravené obálky. V každej obálke je úloha, ktorá pozostáva z 2 inštrukcií, prvá z nich je na bielom papieri, druhá na farebnom. Druhú inštrukciu si účastníci môžu prečítať až po splnení tej prvej. Celkovo sú 3 typy úloh – obálok, dbaj na to, aby každý dostal len jednu obálku, a aby boli medzi mladými rozdelené v rovnakom pomere. Na túto aktivitu mladým nechaj aspoň 10 minút.

■ Prvá obálka (tieto obálky rozdaj ako prvé, ak mladí majú v mobile internet)

- **Inštrukcia I.** (biely papier) Prihlás sa na svoj facebookový profil a chvíľku si prezerať svoj profil, poprezeraj si aktuálne aj staršie príspevky, ktoré si zdieľal.
- **Inštrukcia II.** (modrý papier) Ohodnoť sám seba, na stupnici 1 – 10, nakoľko si o sebe myslíš, že si dobrý a šikovný. 1 znamená: „Nie som dobrý ani šikovný,“ a 10 znamená: „Som veľmi dobrý a tiež šikovný.“

■ Druhá obálka

- **Inštrukcia I.** (biely papier) Chvíľu popremýšľaj a stručne na tento papier napíš, čo sa Ti v poslednej dobe podarilo, alebo niečo, v čom si naozaj dobrý, na čo si hrdý. Tento list je len pre Teba, nikto ho nebude čítať.
- **Inštrukcia II.** (žltý papier) Ohodnoť sám seba, na stupnici 1 – 10, nakoľko si o sebe myslíš, že si dobrý a šikovný. 1 znamená: „Nie som dobrý ani šikovný,“ a 10 znamená: „Som veľmi dobrý a tiež šikovný.“

■ Tretia obálka

- **Inštrukcia I.** (biely papier) Chvíľu popremýšľaj a na tento papier stručne napíš, čo sa Ti v poslednej dobe nedarilo, v čom si zlyhal, čo považuješ za prehru... Tento list je len pre Teba, nikto ho nebude čítať.
- **Inštrukcia II.** (zelený papier) Ohodnoť sám seba, na stupnici 1 – 10, nakoľko si o sebe myslíš, že si dobrý a šikovný. 1 znamená: „Nie som dobrý ani šikovný,“ a 10 znamená: „Som veľmi dobrý a tiež šikovný.“

Po splnení úloh vyzvi účastníkov, aby si odložili mobily a biele papiere. Do obálok vložia nepodpísané farebné papieriky, na ktorých hodnotili samých seba. Pootváraj obálky, roztried papieriky podľa 3 farieb a spočítaj rýchlo aritmetický priemer bodov, ktorými sa účastníci hodnotili. Vysvetli, aké boli jednotlivé úlohy a vyhlás výsledky. (Prípadne môžeš nechať predtým účastníkov tipovať, ktorá skupina sa hodnotila najlepšie, najhoršie) Keď už poznáte výsledky, skúste ich zdôvodniť. Pravdepodobne najvyšší priemer a teda najlepšie hodnotenie bude mať skupina, ktorá rozmýšľala o svojich úspechoch. Druhou skupinou bude pravdepodobne tá, ktorá si prezerala svoj profil na Facebooku, a najhoršie sa pravdepodobne ohodnotia účastníci, ktorí písali svoje zlyhania.

- 2) **Diskusia – Prečo je to tak?** Pýtaj sa mladých a spoločne diskutujte: Situácie, v ktorých sme úspešní a tiež ich pripomínanie prirodzene zvyšuje naše sebavedomie. Naopak, naše aktuálne prehry, alebo spomienky na dávnejšie zlyhania naše sebavedomie a sebahodnotu poškodzujú... A čo s tým má Facebook? V psychologických odborných štúdiách sa v súvislosti s Facebookom objavil pojem „selektívna sebahodnotenie“, čo znamená, že ľudia zdieľajú o sebe len také informácie a príspevky, o ktorých očakávajú, že sa iným budú páčiť. Za ne sú odmenení v podobe lichotivých komentárov a „lajkov“ a toto pozitívne hodnotenie zvyšuje ich sebavedomie a sebahodnotu. Problém je v tom, že spätná väzba od priateľov je klamlivá, pretože práve takéto sú aj príspevky samotných autorov. Ide teda o falošné pochvaly a sebavedomie, ktoré sa nezakladá na realite.
- 3) **Čítanie Božieho slova – Ako sa na zlyhania pozerá Boh?** Prečítajte si oba úryvky (Lk 5, 1 – 11) a (1 Kr 17, 7 – 24) z Božieho slova a diskutujte o tom, v akých situáciách sa ocitli hlavné postavy, kto zlyhal a ako na to reagoval Ježiš a Boh Otec prostredníctvom Eliáša. Čo majú postavy spoločné, v čom sa odlišujú, ako by oni sami popísali svoje zlyhanie a následne výhru? Ako by asi vyzeral ich status na Facebooku?
- 4) **Zamyslenie** – Peter bol rybár, bolo to povolanie, v ktorom bol perfektný, ktoré ho živilo. No nie vždy sa mu darilo. Peter nemohol za to, že lovili celú noc a nič nechytli. Ale Ježiš túto prehru premenil na výhru – nielen tým, že dal Petrovi a jeho spoločníkom dobrý úlovok, on išiel ešte ďalej – dal sa im spoznať, otvoril im nový rozmer života – dal im povolanie, aby ho nasledovali. Peter, ten, ktorý akoby zlyhal, po stretnutí s Ježišom patrí medzi tých, ktorí opustili všetko a išli za ním...

Vdova zo Sarepty – nerobila žiadnu kariéru, na prvý pohľad nemala v čom zlyhať. A predsa – pani domu, gazdiná a nemá nič pripravené pre hosta, ale ani pre seba a svojho syna. Ako gazdiná a matka zlyhala. Práve v tejto situácii vstupuje do jej života Boh, i keď prostredníctvom Eliáša, no veľmi osobným spôsobom. Z jej nedostatku – rovnako ako u Petra – sa stáva dostatok pre všetkých. Dokonca z múky a oleja už neubúda. Ale to nebol jediný cieľ. Okrem tejto starostlivosti sa jej Boh dáva poznať osobitným spôsobom. Opäť jej vracia jej úlohu a povolanie – panej domu – zázrakom s olejom a múkou a povolanie matky – vzkriesením jej syna. Jej slová „teraz už viem“ sú podobné Petrovmu gestu, keď padol k Ježišovým nohám.

- 5) **Modlitba** – pozvi účastníkov do spoločnej modlitby. V tichu, alebo pri tichom doprovode gitary, rozdaj mladým „harmoniky“ – poskladané papiere, na ktorých budú postupne objavovať otázky a inštrukcie na zamyslenie, sebareflexiu, ktoré ich budú sprevádzať v modlitbe, pozvi ich, aby sa zamysleli nad každou vetou a pomaly otáčali na ďalšie a ďalšie výroky. Keď uvidíš, že už všetci dočítali, môžete spolu zaspievať pieseň a modliť sa chvíľku vlastnými slovami...

***Poznámka pre animátora:** k výrokom môžeš doplniť aj krstné mená mladých, bude to pre nich osobnejšie. V takomto prípade sa však nesmieš pomýliť pri ich rozdávaní účastníkom ☺.*

Modlitba a rozhodnutie

- Pozri sa ešte raz na svoj život,
na veci, v ktorých vynikáš,
aj na tie, ktoré považuješ za prehry.
- Možno to ešte nevidíš, ale bol som tam s Tebou.
- Čo prežívaš práve teraz, akým obdobím prechádzaš?
- Dovolíš mi do toho vstúpiť?
- Dovolíš mi to zmeniť podľa mojej vôle
a nie podľa Tvojich predstáv?
- Nemusíš sa báť toho, že Ti niečo vezmem...
- Túžim Ťa požehnať viac, ako si vieš predstaviť,
viac ako očakávaš, viac ako ma prosíš.
- Veríš, že v Tvojom živote urobím zázrak?
Že naplním siete, doplním múku a olej,
vzkriesim to, a tých, na ktorých Ti záleží?
- Veríš mi?
- Môžem do Tvojho života vstúpiť len do takej miery,
v akej mi to dovolíš.
- Pod' za mnou.
Mám pre Teba jedinečný plán, budúcnosť plnú nádeje.
- Pripravil som pre Teba dobrodružstvo,
povolanie do života so mnou a v mojej prítomnosti.
- Rozhodnutie je na Tebe...

Aktivita 4: CHALLENGE ROKA Nr.7

Cieľ: Záverečná časť v snahe uskutočniť výzvu pápeža Františka uviesť do praxe skutky fyzického a duchovného milosrdenstva.

Ku téme „E“ ako „Evanjelium“ sme vybrali tieto skutky:

Nr. 7: MŔTVYCH POCHOVÁVAŤ & ZA ŽIVÝCH A MŔTVYCH SA MODLIŤ

MŔTVYCH POCHOVÁVAŤ

- **Život a smrť** – na stretku alebo hodine náboženstva rozmýšľajte nad významom života a smrti. Prehľadte si svoje vedomosti o pohľade Cirkvi na úctu k životu od počiatku po prirodzenú smrť a o postoji voči eutanázii.
 - Čo je pre mňa smrť?
 - Mám úctu ku každému ľudskému životu?
 - Vnímam smrť ako moment, od ktorého uvidíme Boha z tváre do tváre?
 - Čím je ovplyvnený môj pohľad na smrť? (horory, filmy s upírmami a zombie, počítačové hry, v ktorých má postava desiatky životov...)
 - Ako reagujem na množstvo spravodajských informácií o katastrofách, vojnách a masakroch?
- **Miesta odpočinku**
 - zastav sa na cintoríne aj v iné dni ako okolo Dušičiek;
 - uprav hroby svojich známych a nezabudni sa za nich pomodliť;
 - zorganizuj brigádu na úpravu zanedbaných hrobov, o ktoré sa nik nestará, zapáľ na nich sviecu a pomodli sa za zosnulých. Nemusí to byť len v novembri... Niektoré práce sa robia ľahšie v lete ☺;
 - zaujímaj sa o hroby kňazov a zasvätených osôb, ktoré sú pochované na vašom cintoríne;
 - ak miništruješ, ponúkni sa poslúžiť aj pri pohrebných obradoch
- **Vdovci** – správaj sa úctivo k blízkym zosnulého, príp. napíš pohľadnicu, pošli kvety alebo osobne navštív vdovu/vdovca a povzbud' ich k modlitbe za zosnulého. Ak prijímú tvoju pomoc, pomôž im s úpravou hrobov.
- **„Živí mŕtvi“** – sú ľudia, ktorým zomrel niekto blízky už veľmi dávno, a oni sa s tým stále nevedia zmieriť. Mohol to byť napr. ich manžel/manželka po dlhom manželstve, alebo syn/dcéra. Nosia v sebe dlhé roky zničujúci smútok, akoby sa to stalo dnes. Akoby ten pohreb, alebo smrť blízkeho zažívali dennodenne. Buď vnímavý aj na týchto nezmierených ľudí. Možno im nikto nikdy nepovedal, že je tu Nádej, Život... Ak to okolnosti umožnia, oslov a uisti ich, že ich zosnulý blízky je v modlitbách, aby v plnosti času vstal z mŕtvych, prípadne sa s nimi za ich zosnulého pomodli.
- **Inšpirácia** – pochovaním neskončilo dobro, ktoré človek môže na zemi dať do pohybu. Vyber si dobrú vlastnosť niektorého tebe blízkeho zosnulého a snaž sa mu v nej pripodobňovať.

ZA ŽIVÝCH A MŔTVÝCH SA MODLIŤ

- **Anjeli** – prehodnoť svoj vzťah k anjelom. Veríš v ich pomoc? Kedy si sa naposledy modlil ku svojmu anjelovi strážcovi? Neostali anjeli len v tvojej ríši rozprávok?
- **Odhodlanie**
 - odhodlaj sa ku každodennej rannej a večernej modlitbe;
 - začni pravidelne chodiť na svätú omšu;
 - spomeň si častejšie na duše v očistci a obetuj za nich Korunku Božieho milosrdenstva, svätú omšu, alebo inú formu modlitby;
 - vkladaj aj do zvyčajných modlitieb prosby za ľudí.
- **Novinka** – vyskúšaj druh modlitby, ktorý sa nezvykneš modliť často – ruženec, liturgiu hodín, krížovú cestu, novénu, korunku Božieho milosrdenstva, lectio divina, adoráciu pred Sviatosťou oltárnou, chvály... Obetuj túto modlitbu za niekoho, koho nosíš v srdci. (pôjde to jednoduchšie ☺). Neboj sa vniesť do modlitby aj zaujímavejšie spôsoby – čítať si zamyslenia, rozjímať nad obrázkami trpiaceho Krista... Môžeš tiež sám nakresliť, vytvoriť niečo, čo ti pomôže hlbšie sa vnoriť do modlitby – divadlo, tanec, báseň, list Ježišovi...
- **Týždeň s úmyslom** – zvoľ si na každý deň v týždni konkrétny úmysel, za ktorý sa budeš modliť. Pripomínaj si ho počas dňa najrôznejšími spôsobmi – napr. pripomienkou v mobile, odkazom na zrkadle a pod.) Môže to vyzeráť napr. takto:
 - **Pondelok:** Modlím sa za šťastnú poslednú hodinu.
 - **Utorok:** Modlím sa za ľudí v smrteľnej hrozbe.
 - **Streda:** Modlím sa za chorých s ťažkými bolesťami.
 - **Štvrtok:** Modlím sa za svoju rodinu, blízkych a priateľov.
 - **Piatok:** Modlím sa za duše v očistci.
 - **Sobota:** Modlím sa za svojho budúceho manžela/manželku.
 - **Nedeľa:** Modlím sa za biskupov, kňazov, diakonov, misionárov a rehoľníkov.
- **Správy a siréna** – keď budeš v správach počuť, že niekto zomrel – či už na chorobu, pri nehode alebo násilnom čine – pomodli sa v krátkosti za jeho dušu. Podobne – ak prejde okolo teba sanitka so zapnutou sirénou, spomeň si na pacienta, ktorého prevádzajú, alebo za ktorým práve idú...
- **Spoločne** – spoločná modlitba má obrovskú silu...
 - stretni sa s ostatnými členmi rodiny vo svojej domácnosti pri večernej modlitbe, ktorú venujete na spoločný úmysel;
 - pomodli sa so spolužiakmi pred jedlom;
 - zorganizuj priateľov/spolužiakov, aby sa s tebou šli modliť, vytvorte spoločenstvo, ktoré sa pripojí k modlitbám spoločenstva v nebi;
 - spoločne s priateľmi navštívte cintorín a pomodlite sa za zosnulých;
 - povzbudzuj druhých, aby sa modlili a žiadaj ich o pomoc pri modlitbe;
- **Reťaz** – napíšte si na stretku/hodine náboženstva svoje mená na kúsok papiera a každý si vyžrebujte jednu osobu, za ktorú sa budete najbližší týždeň modliť.
- **Studňa svätých** – akýkoľvek tvoj smäd môže uhasiť Božia milosť a Jeho láska. V nebi je nespočetné množstvo svätých – Cirkev oslávená. Svätí sa za nás – Cirkev putujúcu – neprestajne prihovárajú. A Boh nás požehnáva aj na ich príhovor.
 - Prosiš o príhovor svätých?
 - Veríš, že ti môžu pomôcť?
 - Máš svojho obľúbeného patróna alebo orodovníka?
 - Ak si si doteraz svätých nevšimol, alebo ich nepoznáš, prečítaj si niekoľko životopisov, vyber si niekoho, pros ho o pomoc, príhovor... Ponúkni tento spôsob, možno aj konkrétneho svätého iným a inšpiruj k tomu ďalších.

Pre MILOSRDNÝ ROK pripravili: Radka Golianová, Kristína Šešerová, Lucia Dreveniaková a Pavol Danko.

Z prameňa milosrdenstva *Úryvky z Denníčka svätej Faustíny.*

1396 Ježiš: „Ó, keby hriešnici poznali moje milosrdenstvo, nehynulo by ich tak veľa. Hovor hriešnym dušiam, aby sa nebáli priblížiť sa ku mne, hovor o mojom veľkom milosrdenstve.“

1446 Ježiš: „Nech ťa vôbec nezaujíma, ako kto koná, ty konaj tak, ako ti ja prikazujem. Máš byť mojim živým odrazom skrze lásku a milosrdenstvo.“

1014 Videla som ťažkosti istého kňaza, pre ktorého Pán vytýčil ťažkú a tvrdú cestu, ale plody jeho práce sú viditeľné. Kiežby Boh dal veľa takých duší, ktoré dokážu milovať Boha aj uprostred najväčších útrap.

1022 Ani bystrý cherubín s ohnivým mečom nezastaví lásku. Ona sa prederie cez pralesy a páľavy, cez búrky, hromy i temnoty a dosahuje Prameň, z ktorého vyšla, a tam zotrúva naveky. Všetko sa pomíňa, ale láska nikdy.

1086 Hoci pokušenia sú silné a mojej duše sa zmocňujú veľké pochybnosti a je už len krôčik k znechuteniu, Pán posilňuje moju vôľu, o ktorú sa ako o skalú rozbíja všetko úsilie nepriateľa. Vidím, že Boh mi udeľuje veľa posilňujúcej milosti, ktorá ma stále podporuje.

723 Ježiš: „Milosti, ktoré ti udeľujem, nie sú len pre teba, ale aj pre veľké množstvo duší... V každom diele mojich rúk sa odráža moje milosrdenstvo. Ten, kto dôveruje môjmu milosrdenstvu, nezahynie, lebo všetky jeho záležitosti sú mojimi, a jeho nepriatelia stroskotajú pri podnožke mojich nôh.“

1090 Teraz rozumiem, že keď Pán Ježiš od duše niečo žiada, tak jej dáva možnosť konať. Svojou milosťou ju uspôsobuje vykonať to, čo od nej žiada. A tak aj keby to bola najúbohejšia duša, môže sa na Pánov rozkaz pustiť do vecí, ktoré presahujú jej chápatosť. Prejavuje sa v nej Božia moc a sila, ktorá robí dušu odvážnou a statočnou.

777 Dnes som bola v duchu v nebi a obzerala som si tú nepochopiteľnú nádheru a šťastie, ktoré nás po smrti čaká. Videla som, ako všetky stvorenia ustavične vzdávajú česť a slávu Bohu. Teraz chápem sv. Pavla, ktorý povedal: „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.“

146 Modlitba. Duša sa do každého boja vyzbrojuje modlitbou. Nech sa duša nachádza v akomkoľvek stave, má sa modliť. Musí sa modliť duša čistá a pekná, lebo inak by stratila svoju krásu. Musí sa modliť duša, ktorá sa usiluje o čistotu, lebo inak by ju nedosiahla. Musí sa modliť duša, ktorá sa práve obrátila, lebo inak by opäť klesla. Musí sa modliť duša hriešna, obťažaná hriechmi, aby mohla povstať. Niet duše, ktorá by sa nemusela modliť, lebo každá milosť prichádza cez modlitbu.

Pre MILOSRDNÝ ROK pripravili: sestry z Kongregácie Matky Božieho milosrdenstva, KMBM.

Adorácia Peter, ja a Ježiš

Pieseň (počas nej kňaz alebo diakon vyloží Oltárnu sviatosť)

Úvod

Pane Ježišu, som tu pred tebou. So všetkým, čo žijem. So všetkým, čo sa mi darí i nedarí, so svojimi túžbami i zraneniami. Ty si tu, vo Sviatosti Oltárnej sa ku mne skláňaš a chceš byť so mnou. Prosím o milosť Ducha Svätého, aby som dokázal prijať toto tvoje sklonenie sa ku mne. *(pokračuje pieseň)*

Biblický úryvok (Mk 3, 13 – 14a)

Potom vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, a oni prišli k nemu. Vtedy ustanovil Dvanástich, aby boli s ním...

Zamyslenie

Pane Ježišu, i mňa si si vyvolil, aby som bol s tebou. Dal si mi dar viery nie pre moje schopnosti, poznanie, ale zadarmo, lebo si to jednoducho chcel. Ďakujem ti, že môžem byť pri tebe vždy a v akejkoľvek situácii môjho života. Prosím ťa však, uzdravuj ma z môjho strachu a všelijakých zábran, ktoré mi bránia ísť ku tebe. Viem, že nikdy nie som taký pripravený, aby som mohol stáť pred tebou, ale ty ma učíš, že môžem stáť pred tebou jedine skrze tvoje milosrdenstvo, lebo ty si ma povolal do života s tebou a s druhými. Povolal si ma po mene, poznáš ma a všetko o mne vieš.

Ticho (príp. len s hudobným podkladom) a potom pieseň

Biblický úryvok (Mt 16, 18.21 – 25)

„A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“ Od tej chvíle začal Ježiš svojim učeníkom vyjavovať, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, že ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych. Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať: „Nech ti je milostivý Boh, Pane! To sa ti nesmie stať!“ On sa obrátil a povedal Petrovi: „Choď mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“ Potom Ježiš povedal svojim učeníkom: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.“

Zamyslenie

Pohľad na kríž, na utrpenie ľudí, pohoršuje. Veď sme neboli stvorení pre utrpenie. Ako to, že trpíme, že trpia nevinní? Ako si to mohol dopustiť? Tak často je utrpenie kameňom úrazu v našej viere. Sme ešte mladí, utrpeniu sa nedá rozumieť a bude sa niekedy dať? Len jedno nám hovoríš: aby sme zostali s tebou, že ty všetkému rozumieš. Voláš nás, aby sme ti podali ruku, keď je nám ťažko, aby sme sa nechali tebou viesť. Aby sme s tebou bojovali proti utrpeniu, ktorému sa dá zabrániť, ak je to v našich silách a s tebou niesli utrpenie, ktorému sa zabrániť nedá. Uč nás Pane žiť vo svetle tvojho definitívneho víťazstva, veď ty si porazil smrť a utrpenie v našom živote nebude mať posledné slovo. Bude ho mať tvoja láska. Daj nám pochopiť, že je to často práve utrpenie, ktoré, ak ho žijeme s tebou, môže v nás hľbiť studnú lásku.

Ticho (príp. len s hudobným podkladom) **a potom pieseň**

Biblický úryvok (Lk 22, 54 – 61)

Potom Ježiša zajali, odviekli a zaviedli do veľkňazovho domu. Peter šiel zďaleka za nimi. Keď uprostred nádvorja rozložili oheň a posadali si okolo neho, Peter si sadol medzi nich. Ako tak sedel pri svetle, všimla si ho ktoráśi slúžka, zahľadela sa naňho a povedala: „Aj tento bol s ním.“ Ale on ho zaprel: „Žena, nepoznám ho.“ O chvíľu si ho všimol iný a povedal: „Aj ty si z nich.“ Peter odpovedal: „Človeče, nie som.“ A keď prešla asi hodina, ktosi iný tvrdil: „Veru, aj tento bol s ním, veď je aj Galilejčan.“ Peter povedal: „Človeče, neviem, čo hovoríš.“ A vtom, kým ešte hovoril, zaspieval kohút. Vtedy sa Pán obrátil a pozrel sa na Petra...

Zamyslenie

Často som, Pane, slabý ako Peter. Ako mi je ťažké vyznať pred týmto svetom, že patríš ku tebe. Niekedy to veru nezvládnem. Radšej mlčím, či dokonca sa tvárim, že ku tebe a k tým kresťanom nepatrím. Pozeráš sa i na mňa. Bočím pred tvojím pohľadom. Prosím, daj mi silu, zachytiť tvoj pohľad. Ja si myslím, že ma odsudzuješ, lebo sám sa odsudzujem, a pritom ty sa na mňa pozeráš s milosrdenstvom – a túžbou stretnúť sa so mnou. Pane, nech pochopím tento tvoj pohľad!

Ticho (príp. len s hudobným podkladom) **a potom pieseň**

Biblický úryvok (Jn 21, 1 – 4.7.9.15 – 17a)

Potom sa Ježiš znova zjavil učeníkom pri Tiberiadskom mori. Boli spolu Šimon Peter, Tomáš, nazývaný Didymus, Zebedejovi synovia a iní dvaja z jeho učeníkov. Šimon Peter im povedal: „Idem loviť ryby.“ Povedali mu: „Pôjdeme aj my s tebou.“ (...) Keď sa už rozhodilo, stál Ježiš na brehu; ale učeníci nevedeli, že je to Ježiš.

Učeník, ktorého Ježiš miloval, povedal Petrovi: „To je Pán.“ Len čo Šimon Peter počul, že je to Pán, pripásal si šaty - bol totiž nahý - a skočil do mora.

Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb. Keď sa najedli, Ježiš sa opýtal Šimona Petra: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje baránky.“ Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“ Pýtal sa ho tretí raz: „Šimon, syn Jánov, máš ma rád?“ Petra zarmútilo, že sa ho tretí raz spýtal: „Máš ma rád?“, a povedal mu: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“

Zamyslenie

Radšej by som pred tebou, Pane, ušiel – vždy keď ťa zapriem, zlyhám, padnem, zhreším... Radšej by som svoj hriech, či pád nejako najprv odčinil, zaplatil a až potom sa stretol s tebou! Ale nie, ty tu stojíš pred mnou, ja som tu pred tebou. Čakám, že ma vyhrešíš, že mi budeš všetko vyčítať, že ma odsúdiš, veď právom, nie? Ale ty tu si a pýtaš sa ma len na jediné, či ťa milujem! Ako ťažko je mi niečo povedať! Na lásku sa dá odpovedať iba láskou, hovorievala svätá Terézia z Lisieux.

A i ja v hĺbke srdca cítim, že ťa milujem, že chcem ísť ďalej s tebou, ale hanbím sa, povedať ti to do očí. Daj mi odvahu vyznať ti svoju lásku, práve v takejto chvíli. Áno, Pane, len ticho ti hovorím, áno, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem, že ťa chcem milovať, že ťa chcem nasledovať. Z vlastných síl to však nedokážem. Nech je to tvoja milosrdná láska, ktorá mi bude znovu a zas dávať silu vstať a učiť sa milovať.

Ticho (príp. len s hudobným podkladom) a potom pieseň

Biblický úryvok (Jn 15, 1 – 5, 14 – 17)

Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal. Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.

Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca. Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo; aby vám Otec dal všetko, o čo ho budete prosiť v mojom mene. Toto vám prikazujem: Aby ste sa milovali navzájom.

Záver (čítať rozjímavo, s pauzami, vhodné s hudobným podkladom, napr. gitary)

Pane Ježišu, sme mladí, ale vyvolil si si nás, aby sme boli tvoji priatelia a aby sme tvoju milosrdnú lásku vnášali do prostredia v ktorom žijeme. Už chápem, že tvoja milosrdná láska sa spláca len našou milosrdnou láskou. Uč nás, aby sme mali odvahu túto tvoju milosrdnú lásku vtváňať do našich postojov, skutkov, aktivít. Aby sme sa od teba učili pozeráť sa skrze túto milosrdnú lásku na svojich najbližších – rodičov, súrodencov, priateľov.

Zapáľ v nás túžbu byť poslami tvojej milosrdnej lásky uprostred sveta, ktorý milosrdenstvom opovrhne, lebo ňu nepozná. Nech podľa tejto milosrdnej lásky svet môže poznať tvoju pravú tvár, ale i ten najhlbší zmysel ľudského života – pravú lásku, ktorú nezničí ani smrť.

Nech na nás neustále spočíva tvoja žehnajúca ruka a v srdci máme neustále istotu, že si stále s nami po všetky dni nášho života. Amen.

Modlitba pred požehnaním

Pane Ježišu,

ty nás túžiš neustále sýtiť – posilňovať svojou prítomnosťou.

Robíš tak skrze tak skrze eucharistický chlieb a skrze svoje slovo – evanjelium. Prosíme ňu, mocou svojho Svätého Ducha vzbudzuj v nás hlad po tebe, po tvojom Slove. Uč nás, aby sme v evanjeliu dokázali rozpoznať radostnú zvesť pre každodenný život. Aby sme v ňom stále viac poznávali tvoju Tvár, ktorá je Tvárou Otcovho milosrdenstva, aby sme ako Peter roznecovali v sebe túžbu byť stále viac tvojimi učeníkmi – učeníkmi a svedkami tvojho milosrdenstva. Amen.